

Referanser:

Arkivsak: 26/00056-16

Saksdokumenter:

Uttalelse fra Kirkemøtet mars 2026

Uttalelse MKR november 2025

WCC Ex Com krig og fred uttalelse

Resolusjon om hvordan barn og unge påvirkes av krig og konflikt

Sammendrag

Det legges opp til at Ungdommens Kirkemøte (UKM) vil komme med en uttalelse som setter fokus på hvordan barn og unge påvirkes av krig og konflikt, og hvordan kirkens arbeid med krig- og fredstematikk er særlig aktuelt å løfte frem. Uttalelsen vil bli utarbeidet under møtet.

Sakspapiret gir et kort overblikk over Den norske kirkens fredsengasjement med noen aktuelle perspektiver. Dette danner bakgrunnen for en eventuell uttalelse eller vedtak med mulige handlingsalternativer. Det dras blant annet veksler på Mellomkirkelig råds komité for internasjonale spørsmål (KISP) sitt faglige arbeid med temaet. Sakspapiret legger særlig vekt på hvordan barn og unge både er ekstra utsatt i krig og kan spille en viktig rolle i fredsbygging.

Forslag til vedtak

Ungdommens kirkemøte 2026 vedtar uttalelsen om hvordan barn og unge påvirkes av krig og konflikt.

Saksorientering Bakgrunn

Fredsarbeid i Den norske kirke

Kirkens engasjement for fred har dyp forankring i Bibelen og i Jesu budskap om rettferdighet og fred. Arbeidet bygger også på at kirken, som en trosbasert sivilsamfunnsorganisasjon, har et moralsk ansvar for å fremme frihet, menneskerettigheter og internasjonal rett.

Misjonsvirksomhet, søsterkirkesamarbeid og deltakelse i internasjonale økumeniske organisasjoner, har gitt Den norske kirke innsikt i hvordan urett, vold og krig ødelegger mennesker og samfunn i store deler av verden. Men dette har også gitt muligheter til å delta i freds- og menneskerettighetsarbeid sammen med mange partnere, både kirker og sivilsamfunnsorganisasjoner. I dag er kirkens samarbeid med Kirkens nødhjelp (KN), Det lutherske verdenssamfunn (LVF) og Kirkenes verdensråd (KV) særlig viktig. Søsterkirkesamarbeidet med Den evangeliske kirke i Jordan og Det hellige land (ELCJHL) er spesielt aktuelt på grunn av krigene i Midtøsten, som berører det kristne nærværet i regionen sterkt.

De økumeniske organisasjonene har kommet med flere uttalelser om hvordan kirkene sammen kan arbeide for fred, og de legger vekt på at arbeidet for fred ikke kan skilles fra arbeidet for rettferdighet. Fred er noe mer enn fravær av krig, det handler om rettferdige og gode relasjoner mellom enkeltmennesker, i lokalsamfunn og mellom nasjoner. Varig fred forutsetter rettferdighet også når det gjelder fordeling av ressurser og vern om skaperverket. Den bibelske forståelsen av fred omfatter videre menneskets relasjon til Gud og at vi lever i tråd i tråd med Guds gode vilje for både mennesker og naturen.

KV definerer rettferdig fred slik:

- Rettferdig fred i samfunnet (enkeltpersoner, lokalsamfunn, nasjonalt)
- Rettferdig fred med jorden (klima og miljø)
- Rettferdig fred på markedsplassen
- Rettferdig fred mellom nasjoner (internasjonal lov og fravær av krig mellom stater)

KVs generalforsamling i 2013 kom med en uttalelse om hvordan kirkene sammen kan arbeide for fred: [Statement on the Way of Just Peace](#).

Her kan man lese mer om KVs arbeid: [What we do | World Council of Churches](#).

Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) har et sterkt engasjement i krigen mellom Russland og Ukraina gjennom sitt program "Pathways to Peace", se [Pathways to Peace | CEC Europe](#).

Også her hjemme har kirkene et langvarig fredsengasjement. Mellomkirkelig råd har i årenes løp kommet med en rekke uttalelser knyttet til rettferdig fred. Rådets siste uttalelse *Fred, rettferdighet og menneskeverd i en urolig tid* kom i november 2025: [uttalelse mkr 25nov2026.pdf](#).

Kirkemøtet i mars i år vedtok en uttalelse om rettferdig fred: [vedtak km 13 26 uttalelse om rettferdig fred.pdf](#).

Kirkemøtet vedtok blant annet:

- Vi tar avstand fra religiøs legitimering av angrepskrig og vold. Bare freden er hellig.
- Kirken har et ansvar for å holde myndigheter og makthavere ansvarlige når menneskerettighetene krenkes og når den internasjonale rettsorden undergraves.
- Kirken er kalt til å arbeide for fred, forsoning og rettferdighet – lokalt, nasjonalt og globalt, og stå sammen med mennesker og kirker som lever i områder med krig og konflikt.

Dette er tre perspektiver som kan tas med i Ungdommens kirkemøtes vurdering av en eventuell uttalelse.

Forverret situasjon i verden

2026 er preget av et høyt og økende konfliktnivå internasjonalt, med flere langvarige kriger og nye militære opptrappinger. Krig og grove krigsforbrytelser i Gaza, på Vestbredden, Ukraina og Sudan fortsetter å ramme sivilbefolkningen hardt, samtidig som krigen mellom Iran og Israel/USA har åpnet en ny og alvorlig front i Midtøsten.

I alle konfliktene er bildet tydelig: Det er sivile som bærer de tyngste byrdene, og barn og unge er blant dem som rammes aller hardest gjennom død, skade, flukt, traumer, skoleavbrudd og tap av familie og trygghet.

Tallene illustrerer alvoret. I Gaza er over 71 800 palestinere rapportert drept siden oktober 2023, deriblant minst 21 289 barn. På Vestbredden er barn drept, skadet, fordrevet og hindret fra skolegang i økende omfang i 2026. I Ukraina anslår UNICEF at 2,2 millioner barn trenger humanitær hjelp i 2026, samtidig som mange lever med daglige angrep, frykt og store belastninger på skole og psykisk helse. I Sudan ble minst 245 barn drept eller lemlestet bare i årets første tre måneder, og over fem millioner barn er drevet på flukt. Også Irankrigen har vist hvor raskt barn og unge rammes: UNICEF rapporterte allerede etter den første måneden om over 200 drepte barn i Iran og store ødeleggelser på skoler og annen sivil infrastruktur.

Barn og Unge er ekstra utsatt

Barn og unge er sårbare, forsvarsløse og ekstra utsatt i krig. De rammes både fysisk og psykososialt. Redd Barna peker på at barn i konflikt langt oftere utsettes for drap og lemlestelse, seksuell vold, bortføring, rekruttering til væpnede grupper, angrep på skoler og sykehus, og nektes av humanitær hjelp.

Samtidig understreker både Redd Barna og Plan International at belastningen ikke bare handler om det som skjer med kroppen, men også med sinnet og hverdagen: vedvarende frykt, søvnproblemer, uro, konsentrasjonsvansker, sorg, traumer og tap av trygghet og framtidshåp. Når skolegang brytes opp, familier splittes og barn må leve lenge med bomber, flukt og usikkerhet, setter det dype spor i utvikling, læring og psykisk helse. Jenter og unge kvinner kan i tillegg være særlig utsatt for seksualisert vold og andre kjønnsbaserte overgrep i konflikt.

Viktige fredsperspektiver i 2026

KISP løfter fram at kirkens fredsarbeid må bygge på menneskeverd, folkerett og håpet om rettferdig fred. De understreker at veien til fred først og fremst går gjennom dialog, diplomati og tillitsbygging, og at terskelen for bruk av militær makt må være svært høy. Samtidig pekes det på behovet for å styrke internasjonalt samarbeid, verne om folkeretten og møte nye trusler som kunstig intelligens og biologiske våpen med tydelig etisk og politisk ansvar.

For Ungdommens kirkemøte er dette særlig relevant fordi unge både rammes av krig og er viktige aktører i fredsbygging. KISP løfter fram erfaringer fra Jerusalem, der ungdom i kirken bærer håp og engasjement under krevende forhold. Dette utfordrer også Den norske kirke til å spørre hva vi selv kan gjøre: be for fred, skape engasjement lokalt, løfte fram stemmer som ikke blir hørt, og være en tydelig kirkelig stemme for rettferdighet, menneskeverd og varig fred. I en tid der atomtrusselen igjen er blitt mer merkbar, er det også viktig å holde fast ved arbeidet for atomvåpenforbud. Atomvåpen må ikke normaliseres som et akseptabelt sikkerhetspolitisk virkemiddel, men fortsatt møtes med tydelig motstand, stigmatisering og internasjonalt arbeid for nedrustning og forbud.

Ungdom som fredsaktører

LVFs Peace Messengers ([training manual for participants.pdf](#)) er et opplæringsdokument fra Det lutherske verdensforbund som gir innføring i fredsbygging og konfliktforståelse for ungdom. Manualen viser at fred er mer enn fravær av krig, og må knyttes til rettferdighet og menneskeverd. Den gir verktøy for å analysere konflikter, forstå årsaker og arbeide med løsning gjennom dialog og samarbeid. Ungdom løftes fram som aktive fredsbyggere med ansvar lokalt og globalt.

Tro, menneskerettigheter og interreligiøst samarbeid framheves som viktige ressurser i arbeidet for rettferdig fred.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken behandles innenfor eksisterende budsjетtrammer og administrative ressurser for Kirkerådet.